

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Bestuur, Europa en Middelen

DATUM	25-9-2018	REFERENTIE	Mw. L. M. Kuijf
ONS NUMMER	81DAF9B9	DOORKIESNUMMER	2630
NUMMER PS	2018BEM89	E-MAILADRES	Linde.kuyf@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	n.v.t.	PORTEFEUILLEHOUDER	Maasdam-Hoevers

Onderwerp Statenbrief: Provinciale bijdrage financiering Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Aanleiding

Op 25 januari 2018 ondertekenden 17 partijen, waaronder provincie Utrecht, de Intentieovereenkomst voor het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug (NPUH). Daarmee werden de ambities als verwoord in de Samenwerkingsagenda onderschreven en maakten partijen de afspraak om in de komende periode gezamenlijk te kijken naar de financiële opgave die samenhangt met de Samenwerkingsagenda. Het voorstel is dat de acht betrokken gemeenten samen de ene helft financieel bijdragen en de provincie Utrecht de andere helft financiert (het gaat om een totaalbedrag van €800.000 per jaar voor 2019 en 2020).

Voorgeschiedenis

In het Coalitieakkoord In verbinding 2015-2019 heeft het provinciebestuur zich uitgesproken voor uitbreiding van het huidige Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug tot één Nationaal Park Heuvelrug 'nieuwe stijl' (van Gooimeer tot Grebbeberg). Als invulling hiervan is in het Meerjarenplan Agenda Vitaal Platteland (MJP AVP) 2016 – 2019 opgenomen dat een Nationaal Park nieuwe stijl-status voor de hele Utrechtse Heuvelrug een belangrijke pijler is om de provinciale doelen voor natuur, cultuurhistorie, landschap en recreatie te kunnen realiseren: *“Met het Nationaal Park Heuvelrug Nieuwe Stijl gaan we een sterk merk ontwikkelen met een hoog niveau van dienstverlening, natuur, beleving, benutting en toegankelijkheid. Dit met het doel om de kosten en baten van het park in balans te brengen en daarmee de natuur en toegankelijkheid van het park voor de toekomst te waarborgen. Het Nationaal Park Nieuwe Stijl kan de basis vormen voor een economisch model waar de opbrengsten van de bezoekers voor een deel beschikbaar komen voor behoud van de kwaliteit van natuur en cultureel erfgoed. Ook kan het bijdragen aan fietsregio Utrecht; de Utrechtse Heuvelrug is immers erg aantrekkelijk om te fietsen”*.

Met de ondertekening van de Intentieovereenkomst en de onderschrijving van de Samenwerkingsagenda afgelopen januari heeft de provincie, en met haar de andere partijen, aangegeven gezamenlijk te zullen kijken naar oplossingen voor de financiële opgave. Daar wordt voor de jaren 2019 en 2020 gekeken naar de acht direct betrokken gemeenten en provincie Utrecht (Baarn, De Bilt, Leusden, Rhenen, Soest, Utrechtse Heuvelrug, Woudenberg en Zeist) waarbij het gaat om de kosten (structureel en incidenteel m.b.t. de basisorganisatie en projecten voor de komende 2 jaar), wat het Nationaal Park oplevert en een mogelijke verdeelsleutel.

Essentie / samenvatting:

Het proces om te komen tot Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug 'nieuwe stijl' is complex door de vele verschillende onderwerpen, partijen en belangen. Het is van belang dat de koers voor de komende periode financieel wordt vastgelegd. Daarmee wordt een duidelijk signaal afgegeven aan en door betrokken partijen, en kunnen gemaakte afspraken omgezet worden in concreet resultaat, iets waar grote behoefte aan is. Samen met gemeenten wordt gewerkt aan een verankering van een solide en gedeelde financiering, zodat partijen zich voldoende geïnteresseerd voelen aan het proces, de ambities en de gedeelde rol en verantwoordelijkheid die men heeft voor het gebied.

Het voorstel is dat de gezamenlijke gemeenten en provincie Utrecht beiden de helft betalen van de benodigde financiering; gemeenten €400.000 en provincie Utrecht maximaal €440.000 per jaar voor een periode van 2 jaar (2019 en 2020).

In het bedrag van de provincie Utrecht is €40.000 extra in opgenomen. Dit vormt een 10% risicomarge, ingecalculeerd om een eventueel gat op te vangen voor het geval dat de gemeenten niet het volledige bedrag (kunnen) betalen. Onder welke voorwaarde(n) deze 10% aangewend wordt, is één van de uit te werken condities dat in het GS-besluit is opgenomen.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Met een financiële bijdrage van provincie en gemeenten en medewerking van terreineigenaren en ondernemers kan het NPUH de komende twee jaar met een slimme en slanke werkorganisatie concreet werken aan het realiseren van een Nationaal Park, dat beschermd, versterkt en beleefbaar wordt.

Daarmee draagt het bij aan het meerjarendoel uit de Kadernota, namelijk: vergroten belevingswaarden en nieuwe financieringsbronnen voor natuur. De provincie wil dat andere partijen meefinancieren in het beheer en de ontwikkeling van nieuwe natuur voor niet door de overheid gedekte kosten.

In 2030 is natuur in het NPUH rijker en diverse dan nu, het kostbare culturele erfgoed is in goede staat en bezoekers kunnen meer dan ooit van dit alles genieten.

Wettelijke grondslag

De bevoegdheden van GS op het gebied van het dagelijks bestuur en in dit geval het aangaan van overeenkomsten is geregeld in artikel 158 Provinciewet.

Financiële consequenties

De dekking voor de benodigde middelen van de provinciale bijdrage is op te vangen binnen de bestaande programmering.

Tabel 1: dekking provinciale bijdrage

Dekking bijdrage provincie	2019	2020
Kadernota 2018	200.000	200.000
Recreatiebudget opheffing UHVK	135.000	135.000
AVP	190.000	105.000
Totaal	440.000	440.000

Op 9 juli 2018 is de Kadernota 2018 vastgesteld, daar is het jaarlijkse bedrag van €200.000 vastgelegd voor het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. En vanuit de liquidatie van het UHVK is een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld van in totaal €135.000 per jaar. Het AVP vult het budget aan tot het benodigde bedrag van €440.000 (incl. 10% risicomarge). Dit geldt voor 2019 en 2020. Vanuit overige betrokken beleidsvelden en programma's was er geen ruimte om extra middelen vanuit de bestaande programmering beschikbaar te stellen.

De komende twee jaar wordt gewerkt aan een stevig fundament voor het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug 'nieuwe stijl', inhoudelijk en organisatorisch. De raming voor de kosten van de werkorganisatie en een stevige start maken met het werken aan de verschillende ambities uit de Samenwerkingsagenda is overeenstemming over binnen de Commissie Heuvelrug.

Tabel 2: Overzicht jaarlijkse kosten NPUH

Kosten NPUH	Benodigd budget
Structurele taken Nationaal Park	€ 469.651,-
Jaarlijkse projectkosten (Samenwerkingsagenda)	€ 329.750,-
Totaal jaarlijkse kosten	€ 799.401,-

De structurele taken richt zich vooral op de werkorganisatie (bemensing en overhead, etc.) vanuit een faciliterende rol, terwijl de projectkosten de middelen betreft die nodig zijn voor het realiseren van incidentele projecten. Denk daarbij aan het doen van onderzoek, inhuur, investeringen in communicatiemiddelen en

organisatie van bijeenkomsten. Het merendeel van de uitvoeringstaken worden zoveel mogelijk door de betrokken partners zelf gedaan of worden in opdracht uitgevoerd.

Voorstel is dat provincie Utrecht de helft van het benodigde bedrag betaald, met een risicomarge van 10%, maximaal €440.000. Onder welke voorwaarde(n) deze 10% aangewend wordt, moet vóór 1 januari uitgewerkt zijn.

De verdeelsleutel voor de acht gemeenten is gebaseerd op inwoneraantal en de waarde van het vastgoed als maat voor economische waarde. De gemeenten Soest, Baarn en De Bilt (nieuw in het huidige Nationaal Park), nemen 2/3e deel voor hun rekening.

Vervolgprocedure/voortgang

Tijdens de vergadering van de Commissie Heuvelrug (op 26 september) valt het besluit of gemeenten bestuurlijk akkoord zijn met het voorstel voor financiering van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug voor de komende twee jaar. Bij een positief besluit, vindt de formele besluitvorming in de gemeenteraden en besturen plaats voor 1 januari 2019.

Na 1 januari 2019 start de werkorganisatie Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug 'nieuwe stijl'.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze Statenbrief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,